

Jeanette Winterson (Manchester, 1959) és llicenciada en literatura. Ha estat guardonada amb diversos premis com l'IBW (el premi dels llibreters independents dels Estats Units) i el John Llewellyn Rhys. Considerada una de les millors autores angleses del segle XXI, Winterson, que a més és poeta i dramaturga, compagina la literatura amb el periodisme, col·laborant amb diaris com *The Guardian*, *The Times*, *Daily Mail*, *The Observer* i *The New York Times*. El 2006 fou nomenada oficial de l'orde de l'Imperi Britànic i el 2018, comandant de l'orde de l'Imperi Britànic pels seus serveis a la literatura. El leitmotiv de la seva obra explora els límits de la fisicitat i la imaginació, les qüestions de gènere i les múltiples identitats sexuals. És autora d'una vintena de títols, entre els quals hi ha *La passió*, *Frankissstein* i *Per què ser feliç quan podries ser normal?*, tots tres publicats en català per Periscopi.

Bel Olid es dedica a l'escriptura, la traducció i la docència. Ha exercit al Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona i actualment treballa al departament de romàniques de la Universitat de Chicago. Ha publicat obres de literatura infantil i juvenil, com *Crida ben fort, Estela!* (Fineo, 2009), on tracta l'abús sexual infantil, que va rebre el premi Qwerty al millor llibre infantil de l'any. Amb la seva primera novel·la, *Una terra solitària* (Empúries, 2011), va obtenir el Premi Documenta 2010. També ha publicat obres d'assaig sobre feminisme, entre les quals hi ha títols com *Feminisme de butxaca: Kit de supervivència* (Angle, 2017), *Follem?* (Bridge, 2019) i *A contrapel* (Destino, 2020). Ha traduït, entre d'altres, Judith Butler, Gianni Rodari, Nnedi Okorafor o Rebecca Solnit. Entre el 2015 i el 2022 va presidir l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC).

The Times – «Aquest llibre és una immersió profunda i sensual, un culte al cos, per dins i per fora.»

The Guardian – «En part història d'amor, en part tractat filosòfic, en part guia d'anatomia, *Escrit al cos* desafia la categorització, prescindint de clixés i estereotips per forjar, a partir de la crua fisicitat del cos mateix, un nou llenguatge per a l'amor.»

Time Out – «Les novel·les de Winterson miren de fer explotar la nostra idea complaent sobre la realitat, trencant els tòpics sobre gènere, temps i espai [...]. John Donne va escriure: "L'amor [...] crea un petit espai, com a tot arreu". La novel·la de Winterson arriba a una afirmació similar.»

The New York Times – «L'estil fragmentari de la novel·la és l'equivalent literari del puntillisme: examinats de prop, alguns dels punts semblen aleatoris, fins i tot fora de lloc o lletjos, però si es mira més de prop, l'efecte és tan misteriós com estar enamorat.»

The New York Times Book Review – «Una obra ambiciosa, que és alhora una història d'amor i una meditació filosòfica sobre el cos... El resultat és un text constantment revelador sobre el fenomen de l'amor.»

Babelia – «Winterson [...], a través de l'heterodòxia dels seus textos, dinamita categories, vocabularis i tristes convencions. És una escriptora meravellosa.»

Vogue – «Un himne a la passió eròtica.»

Publishers Weekly – «Una novel·la eròtica d'alt voltatge [...]. En aquesta novel·la de cor fred, el mateix amor, per més eloqüentment que s'expressi, no és res més, al final, que un producte de la imaginació.»

The Independent – «La gran majoria de les persones enamorades es convencen que el seu amor, almenys de manera temporal, és singular. El que és notable de l'amor de la veu narrativa per la Louise és que no exalta la seva particularitat, sinó el que té en comú amb la resta.»

Jeanette Winterson

Escrit al cos

Traducció de l'anglès de Bel Olid

ANTÍPODA, 79

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *Written on the body*
© Jeanette Winterson, 1992
Tots els drets reservats

Primera edició: febrer del 2024

- © de la traducció: Bel Olid, 2024
- © de la il·lustració de la coberta: composició de Tono Cristòfol a partir de les imatges: © *The Bathers*, William Adolphe Bouguereau, 1884, Album, 2023 + © Collective Offset / AdobeStock, 2023 + © Grandbrothers/AdobeStock, 2023
- © de la fotografia de l'autora: Mark Vessey
- © de la traducció dels textos citats: Miquel Desclot (*La tempesta*, William Shakespeare, Proa, 2017); Yannick Garcia (*El cor de les tenebres*, Joseph Conrad, Sembra, 2017); Txema Martínez (sonet CXVI, William Shakespeare, Jardins de Samarcanda, 2010); Andreu Nin (*Anna Karènina*, Lev Tolstoi, Labutxaca, 2014)
- © d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2024

Publicat per Edicions del Periscopi SLU
info@periscopi.cat
Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació: Tono Cristòfol
Correcció: Rudolf Ortega, Òscar Lozano i Miquel Saumell Santaeugènia
Disseny de la col·lecció i interiors: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro.

Dipòsit legal: B 19754-2023
ISBN: 978-84-19332-60-8

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Per a Peggy Reynolds amb amor

He de donar les gràcies a Don
i Ruth Rendell, que amb la seva
hospitalitat em van oferir un espai per
treballar. A Philippa Brewster per
la revisió inspiradora. A tothom
de Jonathan Cape que ha treballat de
valent perquè sortís aquest llibre.

Per què és la pèrdua la mesura de l'amor?

Fa tres mesos que no plou. Els arbres fan prospeccions sota terra, envien reserves d'arrels endins de la terra seca, arrels com ganivetes per obrir qualsevol artèria carregada d'aigua.

El raïm s'ha marcit als ceps; el que hauria de ser turgent i ferm, resistent al tacte per donar-se a la boca, és porós i estriat. Enguany no tindrè el plaer de fer rodar els grans de raïm blavosos entre el dit i el polze regalimant-me el palmell de mesc. Les vespes i tot n'eviten el degoteig esquàlid, marronós. Les vespes i tot, enguany. No sempre ha sigut així.

Penso en un setembre concret: Tudó Atalanta Collita Grog Nit Taronja. Vas dir: «T'estimo». Com és que la cosa menys original que ens podem dir és, malgrat tot, el que més volem sentir? «T'estimo» sempre és una citació. No ets la primera persona que ho diu ni jo tampoc, però quan ho dius i quan ho dic parlem com salvatges que han trobat dues paraules i les veneren. Les adorava, però araestic a soles sobre una roca tallada del meu propi cos.

CALIBAN: Em vau donar la parla, i per això sé renegar:
la pesta se us endugui per prestar-me la llengua!

L'amor exigeix que se l'expressi. No para quiet, no calla, no es porta bé, no és pudorós, calladet no està més guapo. Esclata en tota mena de lloances, és la nota aguda que esmicola el got i en fa vessar el líquid. No és conservacionista, l'amor. Li agrada la caça major i la presa ets tu. Joc maleït. Com s'hi ha de poder jugar si les regles canvien constantment? Em faré dir Alícia i jugaré al croquet amb els flamencs. Al país de les meravelles tothom fa trampes i l'amor és el país de les meravelles, oi? L'amor és el que mou el món. L'amor és cec. L'única cosa que et cal és amor. La gent no es mor perquè li trenquin el cor. Ja ho superaràs. Quan ens casem serà diferent. Pensa en la canalla. El temps ho cura tot. Encara esperes l'home perfecte? La dona perfecta? I potser tot de criaturetes perfectes?

El problema són els clixés. Una emoció concreta busca una expressió concreta. Si el que sento no és concret, n'hauria de dir amor, doncs? Fa tanta por, l'amor, que l'única cosa que em veig capaç de fer és entaforar-lo al fons d'una caixa plena de joguines de color rosa ben tovetes i enviar-me una postal de felicitació que digui: «Enhorabona per l'enllaç». Però no m'he promès i em distrec amb qualsevol cosa. Desvio la mirada desesperadament perquè l'amor no em vegi. En vull la versió diluïda, les paraules poc cuidades, els gestos insignificants. La butaca gastada dels tòpics. No passa res, s'hi han assegut milions de culs abans del meu. Les molles estan gastades, la tela fa pudor i m'és familiar. No em cal tenir-li por, mira, l'àvia i l'avi ho van fer, ell amb corbata i camisa de coll emmidonat, ella de mussolina blanca una

mica tibant per la vida que hi duia a sota. Ho van fer la generació anterior, i l'altra, ara ho faré jo, oi?, amb els braços estesos, no per abraçar-te, només per mantenir l'equilibri, caminant amb els ulls endormiscats cap a la butaca. Quina felicitat que ens espera. Quina felicitat que li espera a tot-hom. Final felíç de conte.

Era un diumenge d'agost i feia calor. Jo xipollejava a la banda menys fonda del riu, on els peixets s'arrisquen a ensenyar-li la panxa al sol. A les vores del riu, el verd com cal de l'herba havia donat pas a les taques psicodèliques dels pantalons de ciclisme de lycra de colors virulents i a les camises hawaianes fetes a Taiwan. S'agrupaven com els agrada agrupar-se a les famílies; el pare amb el diari recolzat a la panxa, la mare bolcada sobre el termos. La canalla prima com bastons de caramel o com flors escarransides. Una mare et va veure entrar a l'aigua i es va aixecar d'una revolada de la cadira de càmping plegable.

—Li hauria de fer vergonya. Aquí hi ha famílies.

Tu vas riure i vas saludar amb la mà, el cos brillant sota l'aigua verda i clara, la forma de l'aigua arrapada a la teva, sostenint-te, fidel. Et vas posar panxa enlaire i els mugrons van fregar la superfície del riu i el riu et va decorar els cabells amb vidrets. Ets de color crema tret dels cabells, els cabells rojos que t'emmarquen a banda i banda.

—Ara li dic al meu marit que vingui. George, vine cap aquí. George, vine cap aquí.

—Que no veus que estic mirant la tele? —va dir en George sense girar-se.

Et vas aixecar i et va regalimar l'aigua en rajolins d'argent. No vaig ni pensar-hi, em vaig ficar a l'aigua i et vaig

besar. Em vas abraçar, les teves mans a la meva esquena bullent. Vas dir:

—No hi ha ningú més que nosaltres.

Vaig alçar els ulls i a les vores del riu no hi havia ningú.

Vas vigilar de no dir les paraules que aviat es van convertir en el nostre altar particular. Jo les havia dit moltes vegades, les havia deixat caure com monedes dins d'una font en demanar un desig, amb l'esperança que em fessin realitat. Les havia dit moltes vegades, però a tu no. Les havia donat en penyora a noies que haurien d'haver estat més espavilades. Les havia utilitzat com a bales i com a moneda de canvi. No em considero una persona que acostumi a mentir, però si dic que t'estimo i no ho dic de debò, què soc, doncs? Et cuidaré, t'adoraré, t'obriré camí, seré més bona persona per tu, et miraré i sempre et veuré, et diré la veritat? I si l'amor no és tot això, llavors què és?

Agost. Discutíem. Vols que l'amor sigui així cada dia, oi? Trenta-cinc graus a l'ombra i tot. Aquesta intensitat, aquesta calor, el sol com una serra radial que et travessa el cos. És perquè ets d'Austràlia?

No vas respondre, simplement em vas agafar la mà calenta amb els dits freds i vas continuar endavant, amb la roba de lli i de seda. Em va fer vergonya el ridícul. Jo duia uns pantalons curts i en un camal hi deia RECICLA. Vaig pensar un moment que havia tingut una nòvia a qui li semblava de mala educació dur pantalons curts davant dels monuments públics. Quan quedàvem jo lligava la bici a Charing Cross

i em canviava de roba als lavabos abans d'anar-la a buscar a la columna de Nelson.

—No veig que calgui —deia jo—. Nelson només tenia un ull.

—Jo en tinc dos —deia ella, i em besava. No està bé tancar una cosa il·lògica amb un petó, però jo ho faig constantment.

No vas dir res. Per què els calen respostes, als éssers humans? En part, suposo que perquè sense resposta, la que sigui, la pregunta sembla una bestiesa. Prova de plantar-te al davant d'una classe i preguntar quina és la capital del Canadà. Se't claven unes mirades indiferents, hostils, algunes t'eviten. Ho tornes a dir. «Quina és la capital del Canadà?» Mentre esperes en silenci, víctima absoluta, el cap et comença a fer dubtar. Quina és la capital del Canadà? Per què Ottawa i no Montreal? Montreal és molt més bonic, allà el cafè és molt més bo, hi tens amistats. A més, tant és quina sigui la capital, segurament la canviaran l'any vinent. Potser hi haurà la Gloria a la piscina aquest vespre. Etcètera.

Les preguntes més importants, les que tenen més d'una resposta, les que no tenen resposta, costen més de portar en silenci. Un cop s'han fet no s'evaporen ni deixen que el cap s'entretengui amb pensaments més serens. Un cop s'han fet prenen dimensió i textura, et fan la traveta a les escales, et desperten de nits. Un forat negre s'empassa tot el que les envolta i ni tan sols la llum se n'arriba a escapar. Val més no preguntar res, doncs? Val més ser un porc satisfet que un Sòcrates infeliç? Vist que la ramaderia industrial tracta pitjor els porcs que qui es dedica a la filosofia, m'hi arriscaré.

Vam tornar a l'habitació que havíem llogat i ens vam estirar en un dels llits individuals. A les habitacions de lloguer

de Brighton a Bangkok, el cobrellit no fa mai joc amb la moqueta i les tovalloles són massa primes. Te'n vaig col·locar una a sota per protegir el llençol. Estaves sagnant.

Havíem llogat l'habitació, idea teva, per mirar de compartir alguna estona més enllà d'un sopar o una nit o una tassa de te darrere la biblioteca. Tu encara estaves casada i tot i que jo no tinc gaires manies sí que he vist que se n'han de tenir algunes en aquest estat beneït. El matrimoni em semblava com un aparador de vidre que demana un maó a crits. L'autoexhibició, l'autosatisfacció, l'adulació, la tensió, la rigidesa. La manera com surten de quatre en quatre les parelles casades, com si fossin cavalls de fireta, els homes junts al davant, les dones seguint-los una mica més enrere. L'home que va a buscar els gintònics a la barra mentre les dones agafen la bossa i se'n van al tocador. No té per què ser així, però sol passar. He passat per molts matrimonis. No he estat a l'altar, però sí que he pujat per l'escala. Al final vaig començar a veure que sempre sentia la mateixa història. Feia així.

Interior. Tarda.

Un dormitori. Les cortines a mig tancar. La roba de llit apartada. Una dona nua d'una certa edat està estirada al llit mirant al sostre. Vol dir alguna cosa. Se li fa difícil. Ella Fitzgerald sona en un radiocasset, «Lady sings the blues».

DONA NUA: Volia dir-te que això no ho faig, normalment. M'imagino que se'n diu «adulteri». (*Riu.*) No ho havia fet mai. No crec que pugui tornar-hi. Amb algú altre, vull dir. Ai, amb tu vull tornar-hi. Mil vegades. (*Es posa de bocaterrosa.*) M'estimo el meu marit,

eh? De veritat. No és com els altres. Si fos com els altres no m'hi hauria casat. És diferent, tenim moltes coses en comú. Parlem.

L'amant li passa un dit per sobre els llavis desmaquillats a la dona nua. S'hi estira al damunt, se la mira. L'amant no diu res.

DONA NUA: Si no t'hagués conegut a tu m'imagino que estaria buscant alguna cosa. M'hauria apuntat a fer una carrera a la Universitat Oberta. No ho tenia previst, això. No voldria fer-li mal per res del món. Per això no l'hi puc dir. Per això hem d'anar amb compte. No vull ser cruel i egoista. Ho entens, oi?

L'amant s'aixeca i se'n va al lavabo. La dona nua s'incorpora amb els colzes i continua el monòleg parlant cap al lavabo de l'habitació.

DONA NUA: No triguïs, amor. *(Fa una pausa.)* He mirat de treure-te'm del cap però és que no te'm puc treure de la carn. Penso en el teu cos nit i dia. Quan em poso a llegir, et llegeixo a tu. Quan m'assec a menjar, te'm menjo a tu. Quan em toca ell, penso en tu. Soc una dona feliçment casada de mitjana edat i no veig res que no sigui el teu rostre. Què m'has fet?

Tall al lavabo de l'habitació. L'amant plora. Fi de l'escena.

T'afalaga pensar que tu i només tu, gran amant, podries haver causat això. Que sense tu el matrimoni, encara que sigui

incomplet, encara que en molts sentits sigui patètic, podria haver crescut amb la seva dieta magra o, si no créixer, com a mínim no s'hauria marcit. S'ha marcit, descansa desinflat i balder, com la conquilla d'un matrimoni, abandonada pels qui l'habitaven. Però hi ha qui collecciona conquilles, oi? S'hi gasten diners i les exposen en aparadors de vidre. Altra gent les admira. He vist conquilles molt famoses i he bufat pels buits de moltes altres. Si hi he deixat clivelles massa profundes per arreglar-les, els propietaris s'han limitat a girar la part malmesa cap a la fosca.

Ho veus? Fins i tot en aquest espai privat la meva sintaxi ha caigut presa de l'engany. No vaig ser pas jo qui va fer aquestes coses; tallar el nus, forçar el pany, endur-me béns que no em pertocaven. La porta era oberta. És veritat que no va obrir-la ella sola, exactament. L'hi va obrir el majordom. Es deia Avorriment. Li havia dit: «Avorriment, porta'm alguna joguina». Ell havia respost: «És clar, senyora», i s'havia posat els guants blancs per no deixar empremtes i m'havia trucat a la porta del cor i m'havia dit que es deia Amor.

Et penses que em vull escapar de les meves responsabilitats? No, sé el que vaig fer i el que feia en aquell moment. Però no vaig ser jo qui va anar fins a l'altar, qui va fer cua al registre civil i qui va jurar fidelitat fins a la mort. No gosaria. No vaig dir: «Amb aquest anell et prenc en matrimoni», no vaig dir: «Amb el meu cos et venero». Com pots dir-li això a algú i anar-te'n tan feliç a follar-te algú altre? No hauries d'agafar els vots i trencar-los tal com els vas fer, obertament?

És curiós que el matrimoni, una mostra pública i lliure per a tothom, doni pas a la relació més secreta de totes, una aventura adúltera.